

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

793.3

Hely

Idő

'1923'

Személy

Szerző:

Cím: *A táncoló Budapest*

Forrás:

Magyarország

Bp.
(Hely)

1923. 1. 6.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (O)

A táncoló Budapest

gen élénkek ígérkezik a farsang. — Ahol az arisztokrata társaság táncol. — Megjött Amerikából a T' ödly a legújabb tánc. — Az a beszólót tánc: a zenekül tánc

(A Magyarországi Táncosok Társaságától.) A régi boldog időkben ilyenkor farsang küszöbén már kialakult a bál szeszöl képe, most azonban régi értelemben vett bál szeszöl alig lehet szó. Lesz ugyan több nagyobb bál, a régi idők nagyszabású, díszes és fényes bál estélyeiről csak elvétve lehet beszélni. A régebben szokásos nagyobb bálok közül megtartják az idén a *Jogász-bál*, amely január 6-án lesz a Vigadóban és igazán fényesnek ígérkezik. Ma már természetesen nincs meg az a nagy jelentősége ennek a bálnak, mint régebben, például a Bach-korszakban volt, amikor a magyar érzés és lángoló hazafiasság kifejezése volt. Tündöklő magyar ruhában vonult fel akkoriban a fiatalság a *Jogász-bál*ra, a mai időkben inkább az adja meg jelentőségét, hogy ezen az estén mutatkoznak be hagyományos szokás szerint a fiatal lányok.

A nagy bálok helyébe általában inkább kisebb társaságok alakultak, amelyek az egyes tánciskolákban, továbbá néhány előkelő hotelben, egy-két klubban és magánlakásokban hódolnak a tánc szeszölnek. Az idei rövid — 38 napos — farsang igen élénkek ígérkezik s szűkebb határok között az idén is igen sokat fognak táncolni Budapesten.

A főváros legelőkelőbb társasága a *Barkóczy Ilona bárónő* tánciskolájában ad egymásnak találkozókat. A Ferenciek terén levő *Salon Graciosa* esztendő szerint esténként zsűfolyva van előkelő hölgyekkel és urakkal. Itt az a szokás, hogy egyes zárt társaságok a délután és az este bizonyos órájában találkoznak a *Salon Graciosa*ban és ebből végül kialakultak a hetenként megtartott táncos tea-estélyek, amelyek csak külön meghívóval lehet megjelenni. Ezeknek az estélyeknek szorgalmas látogatója *Augustia főherceggasszony* és leánya *Zsófia főhercegnő* is, valamint *Augustia főherceggasszony* nővére, aki a bajor *Seefried* gróf felesége. Az egyik legutóbbi tea-estélyen megjelent maga *József főherceg* is. *Barkóczy Ilona* bárónő, alapítványi hölgy, mint szeretetreméltó háziasszony gondoskodik a tea-estélyeken a vendégekről, akik mindig nagyszerű hangulatban tá-

voznak a finom és előkelő helyről, ahol különben a legnagyobb előszeretettel a modern táncokat kedvelik, a *shimmyt* és a *tangót*, a gyermekek azonban nagy kedvvel tanulják a magyar táncokat is, nemcsak a csárdást, hanem a *palotást* és a *körmagyart* is.

Az előkelő társaság a legutóbbi időkben szívesen találkozik a *Kovács E. M.*-étterem bájában is, ahol

esténként mágnás aszszonyok is táncolnak. *Horvátovics Ferenc* és *Lauber Dezső* farsangnak ezeknek a finom estéknek a szervezésén és nem csekély sikerrel. Esténként alig lehet helyet kapni ebben a helyiségben, amely esztendő szerint az egyetlen Budapesten, ahol a *legelőkelőbb* társaság tagjai nyilvánosan táncolnak. Itt is természetesen a *egmodernebb táncokat* kedvelik, mindenképp a *shimmyt* és a *tangót*, valamint a mostanában igen divatos és kedvelt *valse-hésitation*-t.

Minden szombat esté táncos estélyeket tartanak a *Dunapalotaszállóban* és ezek a *Ritz-estélyek* igen kedveltek a budapesti előkelő társaságban. A *Ritzben* Budapest mindkét nemű aranyifjúja táncol szombatoként és ide előszeretettel jönnek el a fővárosban tartózkodó külföldi diplomáciai testületek tagjai is. A klubok közül igen előkelő közönség jelenik meg az *Országos Kaszinó* teljesen zártkörű tánc-estélyein, valamint érdekes művész- és író-társaság a *Fészek* esztendő

esté hangversenyein, amelyeket tánc követ. A Fészekbe időnként *József főherceg* is ellátogat és nagy műveléssel gyönyörködik a hangversenyben és a táncban.

Budapest közönségének többi része esztendő szerint jobbára a különböző *táncakadémiákba* jár, amelyekben azonban nemesak a farsangra készülnek és nemesak a modern táncokat tanítják, hanem a *klasszikus táncokat* is. Igen kedvelt *Szentpál Olga* táncakadémiája aki *Dalero*se követője és a Nemzeti Zenedében is ő tanítja *Dalero*se módszere szerint a ritmikus tornát. Mikor megkérdeztük, hogy mit tanít, a következőket mondotta:

— Egy szót mondhatok csak: *művészet*. Ez az egyetlen szempont, amely előttem lebeg és ebből a szempontból szolgálom a testi és a zenei kultúrát. *Dalero*se elvei alapján tanítok, én azonban tovább fejlesztettem a ritmikus tornát, az úgynevezett *abszolút tánc felé*, nem a klasszikus tánc felé, mert ezt a szót ma már mindenre ráhúzzák, hanem a jövő tánc felé, a *zenekül tánc felé*, amely teljes felszabadulást jelent a mostani tánc és kísérő zene alól. Ezt természetesen csak felröptek tanulják, *últam modern tánc: shimmy és tangó egyáltalában nincs*, a fiatalság csak ritmikus tornát tanul.

Kedvelt táncintézet a *Nirschy Emiliáé*. *Nirschy Emilia* esztendő szerint Párizsban van, helyette nővére tanít, még pedig *balettet* és a *szabótáncokat*. *Pallay Anna* is szorgalommal oktatja növendékeit. A *Pallay-féle táncakadémián* az összes táncokat tanítják, a klasszikusokat, balettet és a modern szabótáncokat.

— Rengeteg sok a tanítványom — mondja *Pallay Anna* —, igen sokan jelentkeznek felöttek és gyermekek, hogy a farsangra megtanulják a *shimmyt* és a *tangót*. Van ezeken kívül *egy új táncunk is, amelyet legutóbb hoztam Amerikából, még pedig a T'ödly ez, amely most rendkívül kedvelt Amerikában.*

Ez a tánc teljesen ellentéte a *shimmynek*, kis, aprózott lépések helyett *teveszerű hosszúlépésből áll*. Azt hiszem, rövidesen megkedvelik Budapesten is. Az én iskolámban azonban ta-

nítjuk a klasszikus ókori táncokat és a modern balettet is, ezenfelül a ritmikus tornát. Dalorse rúdszere szerint.

Az előkelő budapesti közönség kedvenc táncmestere Róka Pál és fivere, Róka Gyula, akik külön-külön oktatják a flatalságot.

— Legdivatosabb tánc — mondja Róka

Gyula — a shimmy és az újszerű tango, valamint a *valse-hesitation*, amelyet tavaly kezdtek és az idén nagyon megszerették. *Magyar táncot bizony kevesen tanulnak*, azonban a körmagyart, esárdást és palotást állandóan tanítjuk, de hát ezek iránt nagyon kevesen érdeklődnek, mert ez a mai szellem, *tetszik tudni, a shimmy-szellem*...

Budapest legnépszerűbb táncmestere a nagykerüti Saphir, aki hosszú évek óta változatlan kedvvel és derűs kedéllyel oktatja a kispolgári flatalságot a tánc művészetére.

— Ma főleg a shimmyt és az öne steppet kedvelik — mondja Saphir — azután nagyon divatos a francia valzer, ahelyhez Lúiza, volt szász-trónörökös-nének a férje: *Toselli* irt kísérő zenét. Külföldön mindenütt erre a zenére táncolják a franciák valzert. Nagyon kedvelik mostanában még a *Tango Argentinié-t*, amely elűt a régi tangótól és inkább menüett-szerű lépésekből áll, azután szeretik a *Tango-Milongát* is. Az idei farsangon sokat fognak táncolni. Az én nővéreim szeretik a esárdást is, azonban nálam nem csak fiatalok tanulnak, hanem *idősebb urak is*,

ügyvédek, mérnökök, akik hódolni akarnak a divatnak.

A táncoló Budapest krónikájából nem hiányozhat a *viassaemlékezés* sem. Legelső gondolatunk

a híres-mezezetes régi *Buzalké*, amely valamikor az Akácia utcában állt és egyike volt a főváros legnépszerűbb tánchelyiségeinek.

A Buzalkában időnként még a legelőkelőbb társaságok aranyifjúsága is megjelent és a frakkos urak a késő éjszakai órákban szívesen tértek be ide, hogy az előkelő bállok után kissé fesztele-nebbül szórakozhassanak. Ugyancsak meghatottan gondolunk vissza Buzalka epigon-jára, a Kis Vigadóra, amely nemrég még a Nagyfuvaros utcában virágozott és amely szintén nevezetes szerepet játszott Budapest éjjeli életében.

Mindez azonban a múltté, amely anyni sok kedves és feledhetetlen emléket őriz. A jelenkorban mások a szokások és mások a szórakozások. A jelen nagyívását a néger-táncoké, aki exotikus külsejük és fantasztikus táncuk folytán igen népszerűek Budapesten is, mint ahogy a többi nagy városokban kedvelik őket. A négerrek, akik hivatásuknál fogva mindig sokat táncolnak és akik számára minden este farsang van, bizonyára fokozottabb lelkesedéssel táncolnak, amikor tényleg farsang van, nemcsak számukra, de a fehér emberek számára is.

